

Inventarizácia

Účtovná jednotka vykonávajúca svoju činnosť bez prerušenia uzatvára účtovné knihy k poslednému dňu účtovného obdobia. Na povinné uzatvorenie účtovných kníh nadväzuje zostavenie účtovnej závierky a to **na základe podkladov vykonanej majetku a záväzkov.**

Majetkom v JÚ rozumieme nielen:

- **hmotný majetok** (môžeme ho predať, použiť na výrobu, prevádzku svojej činnosti z ktorej dosahujeme príjmy zo služieb a podobne). Jedná sa o materiálové zásoby, tovarové zásoby, zásoby vlastnej výroby, dlhodobý majetok a podobne

ale aj:

- **nehmotný majetok** (môžeme ho predať, použiť pri výkone činnosti, z ktorej dosahujeme príjmy). Jedná sa o softvér, oceníteľné práva, autorské práva ...
- **finančný majetok** (premietne sa v ďalšej činnosti – úložky, podnikanie s peňažnými prostriedkami, s cennými papiermi, obstaranie majetku, ktorý bude prinášať úžitok v budúcnosti),
- **pohľadávky** (predpokladá sa, že budú uhradené).

Definícia záväzku vychádza z § 2 ods. 4 písm. b) ZoÚ a rozumieme ním:

- existujúcu povinnosť účtovnej jednotky, ktorá:
 - o vyplýva z minulých udalostí,
 - o je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži jej ekonomické úžitky (napr. úbytok peňažných prostriedkov)
 - o dá sa spoľahlivo oceniť,
 - o premieta sa v účtovnej závierke (vo výkaze o majetku a záväzkoch).

Výška záväzkov je nositeľom informácie o zadĺženosti účtovnej jednotky. V účtovnej závierke sa premieta ako položka znižujúca majetok.

Skutočný stav majetku a záväzkov sa zisťuje inventúrou.

Inventúru poznáme:

- fyzickú,
- dokladovú,
- kombinovanú.

Fyzicky sa inventarizuje hmotný a nehmotný majetok, peniaze, ceniny, šeky. Dokladovo sa overuje stav záväzkov, pohľadávok, peňažných prostriedkov na účte v banke. Kombinovaný spôsob sa používa v prípadoch ak je to možné a týka sa napríklad niektorých druhov cenných papierov, nevyfakturovaných dodávok zásob, pozemkov a podobne.

Inventarizácia sa vykonáva minimálne v rozsahu:

- 4x ročne (za účtovné obdobie) v prípade peňažných prostriedkov,
- raz za dva roky u hmotného majetku okrem zásob,

- ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka u zásob, ostatných zložiek majetku a záväzkov.

V najkratších intervaloch sa inventarizuje pokladňa, pričom platí povinnosť 4x počas účtovného obdobia. Predmetné neznamená štvrťročne. Termín vykonania inventúry nie je stanovený, účtovná jednotka si ho zvolí v závislosti od vlastných potrieb. Nie je vylúčené častejšie vykonanie inventúry ako predpisuje zákon o účtovníctve. Zákonom stanovená periodicita je minimálna. Forma inventúrneho súpisu nie je predpísaná, stanovené sú iba jeho náležitosti.

Vzor inventúrneho súpisu pokladne s vyčíslením výsledku inventúry

Účtovná jednotka: Zelený Ondrej		Poč. strán:	1
Kvitnúca ulica č. 1			
965 00 Zvolen			
Inventúrny súpis pokladničnej hotovosti (Sk) k 31.12.2007 č. 3			
<i>Mincovka:</i>			
Počet kusov	Menovitá hodnota	Spolu	
10	5000,00	50000,00	
8	1000,00	8000,00	
1	500,00	500,00	
2	200,00	400,00	
0	100,00	0,00	
1	50,00	50,00	
2	20,00	40,00	
1	10,00	10,00	
4	5,00	20,00	
0	2,00	0,00	
0	1,00	0,00	
1	0,50	0,50	
Spolu (stav zistený inventúrou):		59020,50	Slovom: päťdesiatdeväť-ticíc dvadsať. 50/100
Inventúra vykonaná dňa:	2.1.2008		
Inventúru vykonal:	Ružová Jana Čierny		
Hmotne zodpovedná osoba:	František		
Inventúru schválil:	Zelený Ondrej		
Účtovný stav:	59 020,50 Sk		
Výsledok inventúry: BEZ ROZDIELU			

Stav majetku a záväzkov sa preukazuje ku dňu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje. Inventúru je možné vykonať aj k inému termínu s tým, že stav majetku a záväzkov sa upraví o prírastky a úbytky, ktoré sa viažu do obdobia medzi dňom ku ktorému sa overoval stav majetku a záväzkov a dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Príklad 1:

Zelený Ondrej, s miestom podnikania vo Zvolene, Kvitnúca ulica č. 1 sa zaoberá vnútroštátnou prepravou a prevádzkovaním autopožičovne. Účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva. Má osobný automobil Škoda Fabia vo finančnom prenájme s plánovaným ukončením v decembri 2008.

Aké povinnosti má v súvislosti s inventarizáciou tohto automobilu a záväzkov k nemu prislúchajúcich viažucich sa voči leasingovej spoločnosti k 31. decembru 2007?

Riešenie 1:

Každá účtovná jednotka **povinne inventarizuje majetok podľa § 6 ods. 3 zákona o účtovníctve**. V súvislosti s finančným prenájomom môže mať v evidencii nasledujúce zložky majetku a záväzkov:

- dlhodobý hmotný majetok – automobily,
- záväzky z nesplatenej časti istiny voči leasingovej spoločnosti,
- záväzky z ostávajúcich časti neuhradených splatných splátok okrem nesplatenej časti istiny (DPH, úrok, poistné),
- pohľadávky z prípadných preplatiek.

Povinnosť inventarizácie sa týka všetkých zložiek majetku a záväzkom, pričom:

- automobily sa ako súčasť dlhodobého hmotného majetku inventarizujú fyzicky,
- záväzky dokladovo.

Fyzickú inventúru dlhodobého majetku môže vykonať zástupca účtovnej jednotky alebo sám podnikateľ na základe stanovených podmienok inventarizácie v čase určenom pre jej vykonanie (smernica). Fyzická inventúra dlhodobého majetku sa vykonáva minimálne raz za dva roky. Termín jej vykonania so stavom majetku k 31. decembru 2007 môže byť stanovený v období od 1. septembra 2007 do 31. januára 2008. Zistený stav sa vyznačí na inventúrnom súpise.

Východiskom dokladovej inventúry záväzkov je nesplatená časť istiny podľa zmluvy a s tým súvisiaceho splátkového kalendára. Pri prevzatí predmetu finančného prenájmu sa účtuje v knihe dlhodobého majetku o obstaraní majetku v ocenení zodpovedajúcom istine a v rovnakej výške vzniká účtovnej jednotke záväzok voči prenajímateľovi. Úhrady záväzkov sa zaznamenávajú v knihe záväzkov a premietajú v peňažnom denníku. Jedným z možných postupov pri dokladovej inventúre je zistiť stav záväzku podľa splátkového kalendára ku dňu, ku ktorému sa účtovná zvierka zostavuje a porovnať ho s výškou záväzku v knihe záväzkov a realizovanými úhradami. Porovnaním sa zistí stav záväzku t.j. či účtovná jednotka dodržiava zmluvné podmienky a z toho vychádzajúce termíny dohodnutých splátok. Ak uhrádza záväzky v splatnosti a správne účtuje **stav záväzku v účtovníctve by mal súhlasiť na nesplatenú časť istiny prislúchajúcim splátkam s termínmi splatnosti po 31. decembri 2007.** Podľa podmienok príkladu sa jedná o splátky podľa splátkového kalendára splatné od januára 2008 do decembra 2008. Ak záväzok zodpovedajúci nesplatenej časti istiny podľa dohodnutých platieb pripadajúcich na obdobie po dni, ku ktorému sa účtovná zvierka zostavuje nesúhlasí na záväzok v účtovníctve, **rozdiel je potrebné identifikovať.**

Spôsobujú ho:

- neuhradené splátky alebo ich časti po lehote splatnosti,
- vopred uhradené splátky a preplatky splátok nad dohodnutý rámec.

Vzor inventúrneho súpisu z fyzickej inventúry dlhodobého majetku

Účtovná jednotka: Zelený Ondrej, Kvitnúca ulica č. 1, Zvolen				
Deň začatia inventúry:	17.12.2007	Inventúra ku dňu:	31.12.2007	
Deň skončenia inventúry:	27.12.2007	Počet strán súpisu:	1	Por.č.súpisu: 1

Pomenovanie (popis) majetku:	Dlhodobý majetok hmotný	Účtovná kniha:	dlhodobý maj.
------------------------------	-------------------------	----------------	---------------

Inventúrny súpis k fyzickej inventúre automobilov

Por. č.	Názov majetku	inv. číslo	Merná jedn.	Účt. stav	Obst. cena	Zistený stav	Miesto uloženia (umiestnenie)	Meno hmotne zodp. osoby
1	Škoda Fabia	2005/010	ks	1	339000,00	1	garáž Kvitnúca ul., ZV	Biela Jana
Súhrn					339000,00			

Odporúčania na posúdenie reálnosti ocenenia majetku: bez odporúčaní

Poznámky: zostatková cena automobilov je premietnutá v knihe dlhodobého majetku podľa jednotlivých zložiek

Podpis: Biela Jana

Skutočný stav zisťoval: Čierny František

Kontroloval a schválil: Zelený Ondrej

Vzor knihy dlhodobého majetku

Inventárna karta dlhodobého hmotného a nehmotného majetku

Názov a popis DM:	Škoda Fabia EČV: ZV 555LL		
Klasifikácia produkcie:	34.10.21		
Inventárne číslo:	2005/010	Dátum vystavenia IK: 20.12.2005	
Vstupná cena:	339000,00	Odpis.skupina účtovná:	leasing
Obstarávací cena:	339000,00	Odpis. skupina daňová:	leasing
Dátum obstarania:	15.12.2005	Účtovná doba odpisu:	36 mesiacov
		Daňová doba odpisu:	36 mesiacov
Dátum zaradenia:	15.12.2005	Metóda odpisovania:	rovnomerná
		Mesačný účtovný odpis:	9417,00
Doklad o zaradení	2005/01	Dátum vyradenia:	
		Spôsob vyradenia:	

Odpisovanie dlhodobého majetku:

Rok	Účtovný odpis		Daňový odpis		Zostatková cena účtovná	Zostatková cena daňová	Rozdiel ÚOxDO***
	mesiace	v Sk	mesiace	v Sk			
2005	1	9417,00	1	9417,00	329583,00	329583,00	0,00
2006	12	113004,00	12	113004,00	216579,00	216579,00	0,00
2007	12	113004,00	12	113004,00	103575,00	103575,00	0,00
2008	11	103575,00	11	103575,00	0,00	0,00	0,00
Spolu:	36	339000,00	36	339000,00			0,00

VC* 2005 339000,00 Poznámky:

ZVC**

Automobil Škoda Fabia leasingová spoločnosť Finančné služby a.s., číslo zmluvy: 2005100. Doba trvania leasingu 36 mesiacov.

Vzor inventúrneho súpisu z dokladovej inventúry záväzkov

Účtovná jednotka: Zelený Ondrej, Kvitnúca ulica č. 1, Zvolen

Deň začatia inventúry:	2.1.2008	Inventúra ku dňu:	31.12.2007
------------------------	----------	-------------------	------------

Deň skončenia inventúry:	5.1.2008	Počet strán súpisu:	1	Por.č.súpisu: 2			
Pomenovanie (popis) záväzku:	Záväzok z nesplatenej časti istiny			Účtovná kniha: kniha záväzkov			
Inventúrny súpis k dokladovej inventúre záväzkov z finančného prenájmu							
Por. č.	Druh záväzku, doklad o vzniku	Patrí k DM	Ostávajúci počet splátok	Výška záväzku podľa spl. kalendára	Preplato+ / Nedoplato k -	Účtovný stav záväzku	Poznámka
1	Záväzok z LZ20063310	2006/010	11	94522,00	3312,00	91210,00	prepatok 25. splátka
Súhrn				94522,00	3312,00	91210,00	
Odporúčania na posúdenie reálnosti ocenenia majetku: bez odporúčaní							
Poznámky: Prílohy súpisu: splátkový kalendár Skutočný stav zisťoval: Biela Jana Kontroloval a schválil: Zelený Ondrej							

Inventúrny súpis hmotného a nehmotného majetku má obsahovať:

1. obchodné meno alebo názov účtovnej jednotky, bydlisko a miesto podnikania, ak sa líši od miesta bydliska,
2. deň začatia inventúry, deň, ku ktorému bola inventúra vykonaná, a deň skončenia inventúry,
3. stav majetku s uvedením jednotiek množstva a ceny,
4. miesto uloženia majetku,
5. meno, priezvisko a podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku,
6. odporúčania na posúdenie reálnosti ocenenia majetku k dátumu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje, zistené pri vykonávaní inventúry na účely úpravy ocenenia majetku, ak sú takéto skutočnosti známe osobám, ktoré vykonali inventúru a v rozsahu týkajúcom sa jednoduchého účtovníctva,
7. meno, priezvisko a podpisový záznam osôb zodpovedných za zistenie skutočného stavu majetku,
8. poznámky.

Inventúrny súpis záväzkov má obsahovať:

1. detto ako v predchádzajúcom prípade,
2. detto ako v predchádzajúcom prípade,
3. zoznam záväzkov a ich ocenenie,
4. odporúčania na posúdenie reálnosti ocenenia záväzkov k dátumu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje, zistené pri vykonávaní inventúry na účely úpravy ocenenia záväzkov, ak sú takéto skutočnosti známe osobám, ktoré vykonali inventúru a v rozsahu týkajúcom sa jednoduchého účtovníctva,
5. meno, priezvisko a podpisový záznam osôb zodpovedných za zistenie skutočného stavu záväzkov,
6. poznámky.

V poznámke môže účtovná jednotka napríklad zdôrazniť prílohy inventúrneho súpisu, ktorými dokladuje zistenie skutočností podľa inventúrneho súpisu, či iné skutočnosti, prípadne zistenia a doporučenia.

Inventúrne súpisy sa vyhotovia za každý majetok jednotlivito, prípadne sa sumarizujú za rovnorodé skupiny majetku a záväzkov. Predmetné závisí od individuálnych potrieb a podmienok účtovnej jednotky. Súpisy slúžia na vyčíslenie stavu majetku a záväzkov zistených inventúrou. Stavy z inventúrnych súpisov sa porovnávajú s účtovným stavom. Výsledky porovnania sa uvedú v inventarizačnom zápise. Takto účtovná jednotka preukazuje vecnú správnosť účtovníctva.

Inventarizačný zápis musí obsahovať:

- a. obchodné meno alebo názov účtovnej jednotky, bydlisko a miesto podnikania, ak sa líši od miesta bydliska,
- b. výsledky vyplývajúce z porovnania skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov s účtovným stavom,
- c. výsledky vyplývajúce z posúdenia reálnosti ocenenia majetku a záväzkov v rozsahu týkajúcom sa jednoduchého účtovníctva,
- d. meno, priezvisko a podpisový záznam osoby alebo osôb zodpovedných za vykonanie inventarizácie v účtovnej jednotke.

Jednoduchý vzor inventarizačného zápisu z majetku a záväzkov podľa inventúrnych súpisov použitých v materiáloch pre ilustráciu

Zelený Ondrej, Kvitnúca ulica č. 1, Zvolen				
Inventarizačný zápis				
Č. súpisu	Inventarizované položky	Účtovný stav	Stav zistený inventúrou	Rozdiel
1	Dlhodobý majetok	103575,00	103575,00	0,00
2	Záväzky	91210,00	91210,00	0,00
3	Peniaze	59020,50	59020,50	0,00
4	Rozdiel majetku a záväzkov	71385,50	71385,50	0,00
Všeobecné pomenovanie majetku:		všetky majetkové zložky, záväzky, rozdiel majetku a záväzkov		
Inventúra ku dňu:		31.12.2007		
Patrí k majetku a záväzkov:		Podľa rozpisu súpisov		
Začiatok inventúry:		17.12.2007		
Ukončenie inventúry:		5.1.2008		
Prírastky ku dňu zostavenia ÚZ*:		bez prírastkov		
Úbytky ku dňu zostavenia ÚZ:		bez úbytkov		
Upravený stav zistený inventúrou:		bez úprav		
Účtovný stav:		podľa súpisov		
Výsledok inventúry:		BEZ ROZDIELU		
Popis rozdielu:		NEVYSKYTOL SA		
Posúdenie reálnosti ocenenia:		BEZ PRIPOMIENOK		
Poznámky:		UVEDENÉ V SÚPISOCH		
Osoby zodpovedné za vykonanie inventarizácie				
Meno a priezvisko	Podpis	Poznámky		
Zelený Ondrej				
Biela Jana				

*Poznámka: ÚZ = účtovná závierka

